

NY VERDEN kampen for åndelig og moralsk opprustning

ET STYKKE NORSK HISTORIE

"Hvem kan tro at gud lar seg tilfredsstillende av lette bekjennelser, hyggelige samtaler, god mat," hånte N. Chr. Brøgger i Dagbladet. "Gud ble levende," skrev Eivind Berggrav i Kirke og Kultur. "Det er blitt en ny atmosfære i landet." Begge refererte til Oxfordgruppens første besøk i Norge. I oktober i år er det 50 år siden. Besøket utløste en forrykende offentlig debatt, men også noe langt viktigere: En kristen fornyelse som omfattet både leg og lærd, og tiltrakk seg tusener som sto kristendommen fjernt.

Det var daværende stortingspresident C.J. Hambro som hadde invitert gruppen. Den besto av en håndfull englendirere og amerikanere, ledet av en lite betydelig utseende amerikansk prest, Frank Buchman. Men åndskraften de representerte må ha vært stor, hvis man skal dømme etter ringvirkningene i norsk hverdag. Skilsmisser ble avverget, skatt etterbetalt, fiender forsonet og kirken gjennomstrømmet av en ny kraft.

Buchman og hans team brakte ingen ny teologi, men en ny radikalisme. De fire "absolutter" i bergprekenens ånd - absolutt ærlighet, renhet, uselvskhet og kjærlighet - rettet søkelyset mot motiver og praksis. Erkjennelse av egen svikt bygget broer til medmennesker og utfordret selvtilstrekkeligheten som sperret manges vei til Gud.

"Når mennesket lytter, taler Gud. Når mennesket adlyder, handler Gud. Når mennesker forvandles, forvandles nasjoner!" var ett av deres fyndord. De snakket om "Norge i brann for Kristus," og om Norden som folkeforsoner.

Da rustningskappløpet øket i førkrigsårene, ble kampen for "en åndelig og moralsk opprustning" stilt i sentrum. Den svenske arbeiderdikteren Harry Blomberg var opphavsmannen til dette uttrykket. Oxfordgruppen ble omdøpt til Moralsk Opprustning (MRA). Men innholdet forble det samme, selv om skiftende behov og arbeidsområder satte forskjellige sider av budskapet sterkere eller svakere i fokus gjennom årene.

Mindre aktuelt er MRA ikke blitt. Ansvarsfølelse og solidaritet i velferdssamfunnet er nært forbundet med godtakelse av etiske normer som ingen regler eller forordninger kan erstatte. Troen på at Gud kan vise vei er avgjørende i en tid da avmaktsfølelsen holder på å lamme oss.

Håpet ligger i den skapende stillheten. I den usynlige forbindelsen mellom Skaperen og det skapte finnes den innsikt vi trenger.

MRA I TANZANIA

En nordisk gruppe ble invitert til Tanzania i sommer, av blant andre den lutherske biskopen av Dar-es-Salaam. Under oppholdet var gruppen også gjester hos guvernørene av Arusha og Dodoma. Målet med reisen var å få en dypere innsikt i Tanzanias situasjon og styrke MRAs grunnlag i landet. Anders Eskeland rapporterer:

Det var med mange spørsmål i tankene syv av oss fra Sverige, Danmark og Norge besøkte Tanzania i juni. Er situasjonen i landet så alvorlig som avisene har gitt uttrykk for? Vil Tanzania makte å løse problemene? Hvor ligger årsakene til krisen?

Et omfattende program var lagt til rette av

Forts. side 5

ÅPENT MØTE

- Fra velferdsstat til velferdssamfunn - en åndelig og moralsk oppgave?
- Vårt møte med andre raser og kulturer, hjemme og ute.
- Har Gud en plan for verden og jeg en del i den?

Disse og andre spørsmål vil bli tatt opp i

Ingeniørenes hus,
Kronprinsens g 17, Oslo,

Lørdag den 27. oktober kl. 13.30.

Møtet er en markering av at det er 50 år i oktober siden Oxfordgruppen kom til Norge. Forfatteren Carl Fredrik Engelstad vil vurdere dette besøkets betydning. Andre vil fortelle hva impulsene fra gruppen og dens fortsettelse, Moralsk Opprustning, betyr i personlig og offentlig liv i dag. Deler av en nordisk ungdomsrevy, som allerede er oppført i Holland og Sveits, vil bli vist.

Det blir også innlegg fra andre europeiske land.

V e l m ø t t !

Tibet - Kina:

BRO OVER AVGRUNNEN

Lody Gyari, generalsekretær ved Dalai Lamas informasjonskontor i Dharamsala, India, talte i Caux den 26. august. Det var ikke hans første møte med Moralsk Opprustning, fortalte han:

Dalai Lama har også en gang før bedt meg representere seg i MRA-sammenheng, i Panchgani, India. Dette besøket ble et vendepunkt for meg personlig og har også, tror jeg, hatt en avgjørende innvirkning på vårt forhold og vår holdning til kineserne.

La meg ikke bruke deres tid til å snakke for mye om det som har skjedd i Tibet. Det var tragisk, vi har lidd, og lidelsen har ført til stor bitterhet. Men Dalai Lama mente at voldsbruk ikke var løsningen på våre problemer. Som ungdomsleder var jeg en av dem som tok sterk avstand fra hans ikke-volds-filosofi. Jeg trodde ikke noe på muligheten av fredelige løsninger med kineserne ved hjelp av forhandlinger.

Dalai Lama er som dere vet ikke bare vår politiske leder. For meg er han også åndelig leder. Men på dette punkt var jeg uenig med ham, og bestemte meg for noe som er meget vanskelig for en tibetaner: Å opponere offentlig mot hans politikk. På et tidspunkt trakk jeg meg også fra regjeringen og som offentlig tjenestemann, først og fremst fordi jeg var uenig i Dalai Lamas politikk. Men i sin visdom valgte han meg som en av sine utsendinger, første gang endog til Kina. Jeg ble overrasket. En av de fremste motstanderne av hans politikk ble valgt til å representere ham, ikke for å opponere men for å finne en løsning. Jeg reiste, riktignok full av mistillit og med atskillig uklarhet.

BEGYNNELSEN TIL NOE NYTT

Som jeg fortalte en mindre gruppe i Panchgani, opplevet jeg mye uventet i Peking. Og jeg forsto at kineserne tross alt også har lidd, i likhet med oss tibetanere, og at de reagerer som andre mennesker på lidelse, kjærlighet og hat.

Det var heldig at mitt første besøk i Panchgani fant sted like etter tilbakekomsten fra Kina. Blant annet var det da jeg møtte min kjære venn Julie, en kineser. Etterat jeg hadde talt der, var hun modig nok til å reise seg og be om unnskyldning på sitt folks vegne, for noe hun slett ikke var ansvarlig for.

Jeg følte meg svært liten i hennes nærhet. En tibetaner vil ellers tenke seg om to ganger før

han til og med snakker med en kineser. Dette er en meget gammel sykdom i forholdet mellom våre to land.

Etter alt dette har vi gjort viktige fremskritt ikke bare overfor den kinesiske folkerepublikken, men også i forholdet til Taiwan. Kuomintang og nasjonalistregjeringen har nemlig ført nesten nøyaktig samme politikk overfor Tibet. Igjen var det Dalai Lamas visdom og ledelse som gjorde at vi for første gang inviterte noen journalister fra Taiwan til å besøke oss i Dharamsala og se våre leirer. De reiste hjem og fortalte sannheten om Tibet for første gang i Taiwan.

Derfor ser jeg MRA som et viktig instrument i å bringe nasjoner sammen som har hatet og mistrodd hverandre i hundrer, ja tusener av år.

Det er fremdeles avgrunner mellom våre to folk. Så jeg ber om deres forbønn når jeg på Dalai Lamas anmodning reiser nesten direkte herfra til Peking for å fortsette samtalene vi begynte for to år siden. Be om at også det kinesiske lederskapet må oppleve en hjertets forvandling slik vi har gjort. Et gammelt ord sier at det trengs to hender for å klappe.

ET LØFTE TIL INDIA

En helsides annonse i "Indian Express" og andre indiske aviser gjengir en erklæring undertegnet av 30 indere fra hele landet. "Hvis du ikke er bekymret over situasjonen i India, behøver du ikke lese videre," heter det innledningsvis. Annonseteksten inneholder en rekke eksempler på uvanlige initiativ fra høyst vanlige indere.

Som et ektepar i landsbyen Dhula ved Bramaputra. På den andre siden av elven ligger Nelli, hvor det var en blodig massakre i striden mellom hinduer og muslimer i 1983. Det muslimske ekteparet i Dhula bestemte seg for å gjøre noe konstruktivt på 1-årsdagen for massakren 17. februar. De inviterte 300 fra sin landsby, hinduer og muslimer, til et måltid. Koranen og Gita ble sitert, bønnen ble lest.

Underskriverne av annonsen ber leserne være med og underskrive et manifest med bl.a. følgende erklæringer:

- Hvis jeg blir innblandet i en strid vil jeg forsøke å se hva som er riktig i stedet for å prøve å bevise at jeg har rett.
- Jeg vil nekte å gå hevners vei eller la meg provosere til voldsbruk av andres handlinger.
- Hvis jeg er part i et ødelagt medmenneskelig forhold, vil jeg ta initiativet til forsoning og ikke vente på at den annen part skal ta første skritt.

DET GUDDOMMELIGE RIKE - OG DET POLITISKE

Lord Blanch, tidligere erkebiskop av York, holdt en tale under en weekend-konferanse i MRA-sentret Tiryly Garth i Nord-England tidlig i sommer. Temaet var "Et samfunn ledet av menn og kvinner som er ledet av Gud". Vi bringer utdrag av talen:

Det har vært en ny erfaring for meg å ta del i en MRA-samling. Kanskje jeg skulle si litt om mine inntrykk. Det første har vært det internasjonale preget - folk fra Malaysia, Polen, Australia, Tyskland og mange deler av verden - og det usedvanlig rike spennet av erfaringer og ekspertise. Dette finnes sikkert i like stor grad i de store institusjonelle kirkesamfunnene hvor jeg hører til. Men MRA kan på en enestående måte mobilisere dette fondet av erfaringer og kalle på en gruppe mennesker som vil reise hvor som helst og gjøre hva som helst, hvis Gud ber dem om det. Jeg ser dette som en meget viktig del av kristenlivet. Kirken ville ikke ha eksistert hvis det ikke var for menn og kvinner i den første tiden som var rede til å akseptere Guds ledelse og dra dit han sendte dem, uansett hvor underlig det sikkert syntes av og til.

MANGE FORSØK PÅ Å BYGGE RIKET

Vi ber vel alle på vår måte om Guds Rikes komme. Men jeg undres på om vi har klart for oss hva vi mener med det.

Det finnes eksempler på sekulariserte Riker i vår egen generasjon. Viktigst og mest kjent er selvsagt marxismen. Den ba om sitt eget slags Rike hvor all nød skulle forsvinne og hvor mennesker skulle leve sammen i rettferdighet. Dette har liten troverdighet lenger, selv om marxismens politiske muskelkraft er betydelig.

Jødisk, kristen og andre religioners tradisjon har alle sine forestillinger om Gudsriket. Den kristne kirken har f.eks. til tider arbeidet for et politisk Rike. Resultatene har nesten alltid vært katastrofale. Ikke overraskende, siden grunnleggeren av den kristne religion selv bekjempet denne fristelsen i ørkenen og overvant forsøket på å grunnlegge Riket på vold eller politiske midler. Å bygge et Gudsrike ved politisk eller militær manipulering er ikke mulig for noen av oss etter det.

Noen har gått andre veier. Den jødiske rasens forsøk på å bygge Riket ved lovløydighet, har vært det mest heroiske og målbevisste. Pro-

blemet med Loven som livsprinsipp er at den enten leder til selvrettferdighet - "Jeg har holdt loven og er som jeg skal", eller til skyldfølelse og desperasjon - "Jeg kan ikke holde loven og er derfor dømt til utslettelse.

Andre fortviler over verden som helhet og prøver å skape sitt eget private kongerike. Kloster-bevegelsen f.eks., var et forsøk av like-sinnete på å leve sammen i fred og vennskap, som en avspeiling av Riket slik de håpet det ville bli i hele verden en dag.

Så er det dem som har søkt Riket utelukken-de på det indre plan. De har også gitt opp verden omkring seg. De søker glede og fremgang i sitt eget åndelige liv, kanskje i fellesskap med andre som har samme utgangspunkt. De tror ikke lenger på muligheten av Guds Rikes

Lord Blanch:

NOEN ASPEKTER VED GUDS RIKE

Guds rike kan betraktes som en alltid tilstedeværende realitet der hvor dets borgere selv er underkastet Åndens herredømme - lar seg lede av Gud.

Det første aspektet ved dette "alltid tilstedeværende Rike" (jeg tror Kirken står i stor takknemlighetsgjeld til MRA på dette punkt) er Guds ledelses realitet. Jeg forstår ikke hvorfor biskoper i begynnelsen av det 20. århundre, på Frank Buchmans tid, hadde slike innsigelser mot tanken om ledelse fra Gud. En skulle tro de var kjent med de mange eksemplene i Apostlenes gjerninger.

Så har vi forbønn, når den anvendes intelligent, dyptloddende og for bestemte personer.

Det tredje aspektet er anger og bot. Ikke bare for våre synder, men også for samfunnets. Botferdighet innbefatter en fornemmelse av forgjengelighet. Det er en realistisk vurdering av hvor vi virkelig står. Stolthet, som er den rake motsetningen til botferdighet, er den største hindringen for frelse, både for enkeltpersoner og for samfunn.

Så til slutt - tro. En av mine forgjengere, William Temple, fortalte at han lå våken en natt, tyngt av embedets byrder. Da var det som Vårherre rørte ham ved skulderen og sa: "Bare sov, du William, jeg holder meg våken." Frykt og engstelse er fornektelse av tro. I Markus-evangeliet er motsatsen til tro ikke tvil, men frykt. Det er troen selv, ikke handlinger eller gjerninger som springer ut av tro, som beveger fjell og demmer opp elver og styrter onde regimer og forvandler menneskehjarter.

komme på jorden som i himmelen. Men når alt kommer til alt er dette hva vi ber om. Mange av oss hver dag. Noen prester opp til ti ganger på en uheldig søndag: "Komme ditt Rike, skje din vilje, på jorden som i himmelen." Intet mindre enn det synes meg å være den kristne kirkes program - og MRAs. Du kan ikke ignorere Evangelietts sosiale dimensjon. Du kan ikke slå deg til ro med et privat, indre liv.

Noen ganger gjør vi den feil å se det utelukende som et Rike basert på god oppførsel. TV-serien om Kina, "The Heart of the Dragon", virket imponerende men også deprimerende på meg. For eksempel viste programmet hvordan et ektepar som ønsket å skilles ble overtalt av en komitte til å la det være - ikke fordi skilsmisse var ille i seg selv, eller fordi de ville bli lykkeligere ved ikke å skilles, men fordi det var viktig for samfunnets stabilitet at de holdt sammen. Det er et eksempel på et samfunn som tar sine avgjørelser ikke på grunnlag av en lov gitt en gang for alle av Gud til menneskeheten, men ut fra et bestemt samfunns skiftende behov.

Guds rike vil alltid innebære et element av glad lydighet mot Guds lov, som en vei til frihet. Men til syvende og sist er Guds rike noe som oppleves av menn og kvinner i deres eget liv og på deres eget nivå.

ÅPENHET

Guds rikes kjennetegn, slik en leser om dem i Apostlenes gjerninger, var følgende: De tidlige kristne var åpne for Gud. Vi er så ofte opptatt av at vi skal gjøre noe for Gud, handle på hans vegne, få Ham til å gjøre noe for oss, be til Gud - mens kjennetegnet ved en sann borger av Guds rike er at han eller hun er mottagelig overfor Gud, ventende, lyttende, ivrig etter å adlyde. Det har kjennetegnet alle store helgener ned gjennom tidene.

Det andre er åpenhet mot hverandre. Her taler jeg som en dårlig representant, fordi dette kanskje er min svakeste side. Både å være åpen mot andre og å hjelpe andre til å være åpne mot meg. Likevel er tegnet på en sann borger av Guds rike en ny åpenhet mot andre mennesker, en villighet til å akseptere dem på tvers av kløftene som klasse, nasjonale eller etniske forskjeller eller fortjenestemotivet skaper. Klasse-motsetningene som river vårt eget samfunn i stykker, er et resultat av at vi ikke har klart å være åpne med hverandre.

Så er det åpenhet for nye sannheter. Jeg sa til dem som kom til denne konferansen at jeg håpet de lot noe av bagasjen bli igjen på rommet, for det er viktig når du skal høre nye sannheter at du lar gamle sannheter hvile en stund. Det kan hende at du gjenoppdager tidløse verdier i disse gamle sannhetene, men du må være forberedt, slik de første kristne var, på

å legge mesteparten av fortiden bak deg for å kunne ta imot nåtiden med åpne armer. De kristne kirker har ikke vist noe godt eksempel. Hvis det finnes noen institusjoner i dette landet som er viet til fortiden og tradisjonene, må det være innen de store institusjonelle kirkene. Vi må ha sans for historie. Den er en god læremester. Vi kan ikke unnsnippe den, del av oss som den er. Men det er en stor feil å være helt preget av fortiden og derfor uvillig til å åpne oss for nye sannheter.

Sist men ikke minst, har borgeren av Guds rike en åpenhet mot fremtiden - som en mulighet, ikke en trussel. Mange av oss opplever fremtiden som truende, forståelig nok. Ingen våpenkontroll kan utelukke muligheten for bruk av atombomben. Vi kan diskutere hvordan den kan holdes under kontroll, men vi kan ikke forandre det faktum at den ble oppdaget. Men vi må ikke bare se det som en trussel. Glem ikke at urkirken lengtet etter den dag da Himmelen skulle åpne seg og verden brenne opp, og Himmelen Herre vise seg i skyene. Det ville være rart om deres trosfeller i det 20. århundre bare skulle være fullstendig og håpløst redde for fremtiden. Jeg tror ikke Gud ville tillate sitt skaperverk å bli ødelagt av menneskets tåpeligheter. Vi må skifte ut den frykten for fremtiden med åpenhet for fremtiden, åpenhet for nye muligheter for vårt liv sammen, og for Guds rike i sin fulle dimensjon, ikke bare de fragmentene av det vi har opplevd til tider.

MRA I TANZANIA

Forts. fra side 1

en krets tanzanianere som hadde innbudt oss. I løpet av de siste tre årene har de deltatt i konferanser for Moralsk Opprustning i Caux, Sveits, og besøkt de nordiske land.

En av dem var biskop Elinaza Sendoro, lederen for den lutherske kirken i Dar-es-Salaam og hele den sentrale delen av Tanzania. Han arrangerte en rekke møter innen kirken hvor vi ble bedt om å tale: I gudstjenester i fem av kirkene i Dar-es-Salaam og Dodoma, i møter med ungdomsgrupper og menighetsråd, og i felles-kirkelige sammenkomster. Kirkens ungdomssekretær, ansvarlig for 45.000 unge innen bispedømmet, hjalp oss med program og transport under hele oppholdet.

Vi ble slått av livet i menighetene. Fellesskapet og den kristne troen betydde åpenbart meget for mennesker som levde under ytterst vanskelige forhold.

Vårt budskap var enkelt. Vi fortalte hva ærlighet og tilgivelse betydde i vårt liv, om Kristi rensende og fornyende kraft. De tok imot oss

som nære venner. Bare det at vi var til stede, syntes å gi dem nytt mot.

En viktig del av kirkens virke var sosialt arbeid. Vi besøkte et hjem for vanføre barn og ble slått av omsorgen barna fikk, og hvor ytterst beskjedne midler kirken hadde til rådighet. En sosialarbeider spurte om vi kunne skaffe brukte klær i Norden. Behovet for klær var enormt. En liten håndrekning som denne ut av vår overflod, kan ha betydning der ute.

PARTILEDELSE OG LOKALSTYRE

Anna Abdallah hadde lagt opp programmet for oss i den nye hovedstaden Dodoma, hvor hun er Regional Commissioner (administrativ leder for fylket). Hun arrangerte en middag med 20 av regionens og partiets ledere, en studietur til en landsby og befarung av utviklingsprosjekter.

Fru Abdallah var med i den første gruppen fra Tanzania i Caux i 1981. I en samtale beskrev hun hvordan dette besøket hadde gitt inspirasjon til det arbeidet hun nå står oppe i.

Partisjefen i Arusha-regionen, Bruno Mpangala, la opp et program for oss med lederne i regionen og på lokalnivå, besøk i landsbyer og på skolen for samvirkebevegelsen. Fire av oss besøkte det nye landbruksuniversitetet i Morogoro: Den svenske bonden Ove Jensen og hans kone Ingalill, den danske fruktdyrkeren Bjarne Uhrenholdt og undertegnede. Vi ble vist rundt av noen av lærerne, som vi hadde lært å kjenne under deres studier ved Norges Landbrukshøgskole. En aften ble studentene innbudt til en presentasjon av Moralsk Opprustning. Vi viste to filmer fra Zimbabwe. Senere møttes vi i en gruppe hvor vi ba og var stille sammen. Det de var opptatt av, var hvordan korrupsjonen i landet kunne besvares.

Tanzanias situasjon ble særlig belyst av et medlem av regjeringen. Han ga oss først en oversikt over landets utviklingsstrategi med ujamaa-landsbyer, helsesentra, skolepolitikk og vannprosjekter. Det nye budsjettforslaget, fremlagt i juni, tok sikte på å øke matvareproduksjonen og styrke samvirkebevegelsen. "Den nåværende situasjonen har strakt oss til bristepunktet," sa han. "Befolkningen er meget tålmodig, men hvor lenge kan det holde? Vi har hatt en stabil politisk utvikling og lite konflikter mellom stammer og religiøse grupper. Men nå er vi under press."

Det er særlig to årsaker til vanskelighetene, mente han: Konsekvensene av oljekrisen i 70-årene rammet som kjent Tanzania hardt. Men landets egne feilgrep har også en stor andel. Han nevnte to: Opphevelsen av lokalstyret i 1972 og oppløsningen av samvirkebevegelsen i 1976. Lokalstyret ble skiftet ut med et nett av embedsmenn, etter råd fra en internasjonal or-

ganisasjon. Det førte til en kolossal vekst av byråkratiet. Lokalbefolkningen følte at de mistet innflytelse på utviklingen, og resignerte. Tanken med å oppheve samvirkebevegelsen var å fjerne et mellomledd, slik at bønderne skulle få mer utbytte av avlingene. Det motsatte skjedde. Det ble ti ganger flere som skulle avlønnes, og bøndernes andel av inntektene fra jordbruket falt fra 85% til 35%.

Denne utviklingen blir nå endret. Den kooperative bevegelsen blir organisert på nytt med valgte representanter på det lokale plan. Men alt dette har satt landet 10 år tilbake, mente ministeren.

Visjonen for Tanzanias politikk har vært at utviklingen skulle komme vanlige mennesker til gode. Dette har på mange måter slått feil. Likevel må det ikke glemmes hva som er blitt utrettet: Den gjennomsnittlige levealderen er hevet fra 38 til 53 år, 85% av befolkningen kan lese og skrive og opp mot 60% av landsbyene har fått bedre vanntilførsel.

STOR VIRKNING

Tanzania behøver nå sine venners støtte for å komme gjennom krisen, og for å bevare håpet om at dette er mulig. Det er bruk for både materiell og moralsk støtte. Det gjorde inntrykk å merke den åpenhet og tillit som møtte vår nordiske gruppe. Som biskop Sendoro sa da vi tok farvel med ham: "Besøket har fått langt større virkning enn vi turde håpe på."

A.E.

SOMMEREN I CAUX

skulle vi gjerne ha fortalt mere om i dette nummeret av Ny Verden. Det var travle og innholdsrike dager i det sveitsiske MRA-sentret i år igjen. Vi lover å komme tilbake med stoff derfra meget snart.

Redaksjonen

klippet

Det er en side ved velferdssamfunnet vi ikke kan overse. I sin nåværende form er det anti-internasjonalt. Siktepunktet er å skape størst mulig velferd og mest mulig lik fordeling innen et geografisk avgrenset område - nasjonalstaten. Forholdet til omverdenen er ikke bygd inn i systemet. Her følger det nasjonalstatens tradisjonelle normer....

Grunnproblemet i verden i dag er den store - og økende - avstand mellom de oppgaver som landene står overfor og det samarbeidssystem som står til rådighet for løsningen av disse oppgaver, som bare kan løses i fellesskap.

Knut Frydenlund, Arbeiderbladet 7.7.84.

Kirken i DDR lever i spenning, ikke bare med stat og parti, men også med et voksende antall overveiende yngre DDR-borgere som i kirken ser den eneste motpol til partiorganenes enstonige og lett spissborgerlige verden. ... En interessant side ved ungdommens søken til kirken er at de ikke alene og vel neppe i første rekke kommer med dyptgående religiøse spørsmål. De har et ønske om å kunne snakke åpent, fordomsfritt og avslappet om ganske alminnelige personlige og samfunnsmessige saker - og her råder kirken grunnen temmelig alene. Partiet befinner seg inne i en ideologisk krise, en protest mot de politisk ferdigtyggede svars tomhet... mens kirken får frihet til å integrere de mismodige og misfornøyde.

Udgaard og Berglund: "Kirken i stille dragkamp", Aftenposten 13.9.84.

"30%-klubben" bestående av ni vesteuropeiske land og Kanada forpliktet seg i mars -84 til å redusere svovelholdige utslipp med 30% innen 1993, sammenliknet med utslippsmengden i 1980.

At Moskva, Øst-Berlin og Sovjet nå har påtatt seg samme forpliktelse, var en kilde til til-

fredsstillelse i Vest-Tyskland (som var vert for en internasjonal konferanse om luftforurensning i juni). Det var en triumf i seg selv at Østblokken var villig til å delta. Og at Sovjet i et internasjonalt forum innrømmet å ha forurensningsproblemer selv, var nesten uten sidestykke.

Elisabeth Pond i "Christian Science Monitor" 6.7.84.

Vesten er stadig i uvisshet om Sovjets hensikter og må beholde et sterkt forsvar. Men hvis det blir lagt for mye vekt på forsvaret, er det fare for at stormaktene blir opptatt med å måle krefter, i stedet for å gjøre noe med de grunnleggende årsaker til konflikter og mistillit.

En innstilling som setter en felles menneskelighet i sentrum - særlig hvis den bæres av en overbevisning som fremmer moral mellom nasjonene - vil stille De forente stater på et nivå hvor deres utenrikspolitiske mål fortjener å lykkes.

Lederartikkel i Christian Science Monitor 15.6.84.

Intet er umulig for en med tålmodighet og vilje til hardt arbeid. Fjell kan flyttes med skjær. Det kan man iaktta overalt i Kina, hvor hele landskap er blitt temmet og skulpturert i terrasser. Det kinesiske folks historie kunne sees som et monument over Tålmodigheten, en kvalitet som nesten synes å ha forsvunnet ut av vår erfaringsfare.

Et gammelt kinesisk ordtak sier: "Elver og fjell kan lett forandres, men det er vanskelig å forandre et menneskes natur."

Astri Wright i "Bak Kinas murer", Cap-pelens Forlag 1984.

Hvis jeg har forårsaket ubehag for noen, gjort dem vondt eller vekket frykt hos dem, ... så legg skylden på min hjerne, ikke mitt hjerte. Vær tålmodig, Gud er ikke ferdig med meg ennå.

Pastor Jesse Jackson, International Herald Tribune 19.7.84.

NY VERDEN vil fremme en kristen revolusjon, som forandrer både menneskers holdninger og samfunnsforholdene, bygget på absolutte moralnormer og Guds ledelse.

Utgiver: Moralsk Opprustning, Postboks 3018 - Elisenberg, 0207 Oslo 2.

Tlf. 44 64 78. Postgiro 5 12 57 94. Bankgiro 6030.05.08831.

Ansvarlig: Jens J. Wilhelmsen.